



**TELEKOMÜNİKASYON
SEKTÖRÜNDE DÜZENLEMELERE
YÖNELİK GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Stratejiler
Dairesi Başkanlığı**

**EYLÜL 2008
TK-SAS-2008-9**



İngiltere Telekomünikasyon Pazarında Büyüme

İngiliz telekomünikasyon otoritesi OFCOM, 2008 İletişim Pazarı Raporu'nu yayınladı. Rapora göre 2002 ile 2007 yılları arasında günlük kişi başı mobil telefon kullanımı 2 kat artarak 10 dakikaya, kişi başı bilgisayar kullanımı günde 24 dakikaya çıkmıştır. Ayrıca telekomünikasyon hizmetleri sepetinin kullanım maliyeti de anılan dönemde yılda %1,6'lık bir düşüş sergilemiştir.

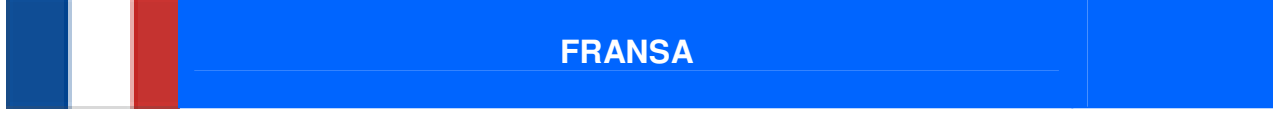
Sözkonusu rapora göre 2002 yılında mobil telekomünikasyon hizmetleri kullanımı %25 iken, bu oran 2007 yılında %40'a ulaşmıştır. Öte yandan sabit telekomünikasyon hizmetlerinde bu dönemde düşük de olsa bir gerileme yaşanmıştır. Toplamda telekomünikasyon hizmetleri pazarı 2002-2007 yılları arasında ortalama %1,8'lik bir büyüme sergileyerek 95,9 milyar ABD dolar büyüklüğe ulaşmıştır.

Sabit Pazara Giren Mobil İşletmeciler

Mobil işletmeciler Orange, O2 ve Vodafone mobil genişbant hizmetlerinin yanısıra sabit genişbant hizmetleri sunmaktadır. 2008 yılının 2. çeyreği itibariyle Orange'ın 1 milyona yakın sabit genişbant abonesi bulunurken, Vodafone sadece 50.000 ve O2'nin sadece 194,000 abonesi bulunmaktadır. Mobil genişbant abone sayısında da artış yaşayan Orange, son dönemde hizmet kalitesi sıkıntıları yüzünden sabit genişbant pazarında abone kaybetmiştir. Orange, İngiltere mobil genişbant piyasasında 4,1 milyon aboneye sahip olan Vodafone'u takip etmektedir.

Hem sabit hem de mobil genişbant pazarlarında faaliyet göstermenin avantajlarından biri abonelerin evde yüksek hızda erişime sahip olmaları ve sabit bir bağlantıları olmadığı durumlarda da genişbant hizmetlerinden yararlanmaya devam edebilmeleridir.

Mobil şebekede hızlar sabitteki kadar yüksek olmasa da bahse konu hizmet özellikle seyahat eden aboneler için çekiciliğini korumaktadır. Mobil işletmecilerin amacı sabit genişbant pazarında ciddi birer aktör olmaktan ziyade mevcut müşteri tabanlarını genişletmektir.



Orange TV İçeriğini Genişletiyor

France Telecom'un başarılı IPTV hizmeti Orange TV, içeriklerini genişletiyor. Şirket bu yılın Nisan ayında Fransa, Polonya ve İspanya'daki IPTV hizmetlerini genişleteceğini duyurmuştu. France Telecom, halihazırda Fransız genişbant pazarının yaklaşık yarısını elinde bulunduruyor.

Orange TV 2004 yılında hizmete başlamıştır. Sayı olarak IPTV aboneleri VoIP abonelerinin oldukça gerisinde kalsa da o dönemden beri ciddi bir artış trendi gözlenmiştir. 2008 yazında IPTV abone sayısı 1.4 milyona ulaşmıştır.

İçeriğin genişletilmesi beş ücretsiz kanal ve bazı ödemeli TV kanallarını kapsamaktadır. İçeriğin artırılması sonucu hizmete olan talebin artması beklenmektedir. Buna ek olarak; genişleyen içeriğin genişbant abone pazarında da France Telecom'un payına olumlu etki yapması amaçlanmaktadır. 2006 yılında genişbant pazarında payı azalan France Telecom daha yüksek hızlı bağlantı ve genişleyen içerik seçenekleri ile pazar payını yeniden arttırmayı hedeflemektedir. Ancak, France Telecom'un IPTV için gereken 3-4 Mbps'lik hızlara ulaşamayan bazı abonelerin hizmetten yararlanabilmesi için altyapı yatırımı yapması zorunlu gözükmektedir.

ARCEP 3.5 Telsiz Yerel Ağ'da İşletmecilerin Gelişimini İncelemeye Aldı

2006 yılında verilen yetkilendirmeler çerçevesinde ARCEP 3.4-3.6 GHz frekans bandında telsiz yerel ağ hizmeti veren işletmecilerin kapsama yükümlülüklerini Haziran 2008 itibarıyla inceledi.

Frekans ticaret ve transferleri sebebiyle orjinal sayısı 10 olan işletmecilerin sayısı 19'a yükselmiş bulunmaktadır. 500'ü aşkın faal istasyonda inceleme yapan ARCEP, kapsama yükümlülüklerindeki gelişmelerin yavaş olduğunu ve bazı işletmecilerin zorunluluklarını gereken seviyede yerine getiremediğini tespit etmiştir.

İncelemeler sonucunda, yükümlülüklerde geline noktanın farklı bölge ve işletmecilere göre değişkenlik gösterdiği anlaşılmıştır. Toplamda 16 bölgede istasyonların kurulduğu ancak sadece 4 bölgede hizmet sunumuna başlandığı görülmüştür.

ARCEP telsiz yerel ağ yükümlülükleri ile ilgili yetkilendirmeleri gözetim altına almaya ve gelişim sürecini incelemeye karar vermiştir. Yetkilendirme sahipleri bundan sonra 6 ayda bir gelişmelerini rapor etmek zorundadır. Elde edilen bilgiler ARCEP'in web sayfasında tablo ve haritalara yansıtılarak takip edilecektir.



Coğrafi Olarak Farklılaştırılmış Düzenlemeler (5 Nolu Piyasa/2007)

Almanya düzenleyici kurumu BNetzA Başkanı Matthias Kurth, düzenleyici kurumun 2008 yılı sonundan önce toptan genişbant erişim piyasasına yönelik ikinci tur analizlerine ilişkin taslak kararını açıklayacağını bildirmiştir. Bu kapsamda BNetzA'nın söz konusu pazarda coğrafi olarak farklılaştırmaya gerek olup olmadığı hususunda da karar vermesi beklenmektedir. BNetzA'nın konu üzerindeki değerlendirmeleri devam etmekte olup kamuoyu görüşlerinin alınmasına ilişkin doküman hazırlanmış durumdadır.

BNetzA'nın İngiltere'de OFCOM'un yaptığı gibi ulusal ölçekteki piyasa yerine alt coğrafi piyasalar tanımlanması veya Avusturya'da TKK'nın yaptığı gibi piyasanın ulusal ölçekte tanımlanması ancak düzenlemelerin/yükümlülüklerin yerel olarak farklılaştırılması seçeneklerinin değerlendirilmesi beklenmektedir. Alternatif işletmecileri temsil eden VATM adlı kuruluşun başkanı Eickers, YAPA tarifelerinin bölgesel olarak farklılaştırılmasının Deutsche Telekom'un kentsel bölgelerdeki veriakış erişimi ürününün deregüle edilebilmesi için bir ön şart olduğunu öne sürmüştür. Bu görüşe göre alternatif işletmecilerin kentsel bölgelerde ödemesi gereken ücret maliyetlerle orantılı olarak daha düşük olmak durumundadır.

Sayısal Pay (Digital Dividend)

Almanya'da analog yayından dijital karasal yayıncılığına geçiş nedeni ile ortaya çıkan sayısal pay ne şekilde kullanılacağına dair tartışmalar yakın zamana kadar oldukça yavaş seyreden gelişmelere karşın son dönemde hız kazanmaktadır.

Alman Anayasası'na göre telekomünikasyon federal seviyede devletin yetki alanında bulunurken, radyo/TV yayıncılığı federal eyaletlerin yetki alanında yer almaktadır. Alman Federal Anayasa Mahkeme'sinin bir çok kararı, federal eyaletlerin federasyona karşı bu pozisyonunu güçlendirici niteliktedir. Buna göre bir eyaletin yayıncılık amaçlı olarak spektrum talep etmesi durumunda BNetzA bu talebi karşılamak zorundadır. Söz konusu anayasal düzen nedeni ile frekans tahsisine ilişkin her tür değişiklik kararı eyalet ve federasyon arasında bir mutabakatı gerektirmektedir. Almanya'nın bir çok kesiminde karasal yayıncılıkta analog sinyallerin kullanımı sona ermiştir. Ancak, özel yayın kuruluşlarının kırsal kesimde DVB-T dijital yayınına katılmama kararı nedeni ile yayıncılığa ayrılan spektrumun bir kısmı atıl vaziyettedir.

Temmuz 2008'de Bakanlık tarafından yayınlanan bir taslak düzenlemeye göre yayıncılık hizmetleri ile enterfere olmaması kaydı ile gelecekte kırsal bölgelerde UHF bandının üst kısmının (790–862 MHz) mobil hizmetler için alt kısmının ise (470–790 MHz) internet erişiminde kullanılması öngörülmektedir. Bununla birlikte UHF bandının üst kısmında

kullanımın münhasıran mobil hizmetlere önceliklendirilmesi hususu Parlamento'nun federal eyalet başkanlarından oluşan kanadı Bundesrat'a bırakılan politik bir karardır.

Uzun yıllar boyunca konuya ilişkin tartışmalar, telekom işletmecilerinin sayısal artışın kendi kullanımlarına tahsisi yönündeki taleplerine karşılık eyaletlerde yer alan medya düzenleyici otoriteleri ve kamu yayıncılığı yapan ARD ve ZDF'nin yayıncılığa yönelik talepleri ekseninde sürmüştür. Son aylarda ise, söz konusu görüşler arasındaki farklılıklar giderilmeye başlanmıştır. Haziran 2008'de eyalet medya düzenleyici otoriteleri UHF'nin üst kısmının yayıncılık ve internet hizmetleri için paralel kullanımına dair bir proje geliştirmiştir. Yayıncı kuruluşların önde gelen isimleri kırsal kesimde internet erişiminin artırılması ve kendi programlarının internet üzerinden erişilebilir olmasından memnun olacaklarını dile getirmiştir. Diğer taraftan BNetzA Başkanı Kurth, bir orta yol olarak UHF'nin üst kısmının 2012 sonuna kadar kısmen askeri amaçlı kullanımını teklif etmiştir. bu kısım daha sonra, internet erişimi için kullanılabilir olacaktır. Ayrıca UHF'nin alt kısmında yer alan yayıncılık için tahsis edilmiş olmakla birlikte kullanılmayan ve "beyaz boşluk" olarak tanımlanan frekansta çalışabilen akıllı sistemlerin de devreye alınabileceğini ifade etmiştir. Konuya ilişkin olarak 2009 yılı başına kadar bir çözüm bulunması umulmaktadır.



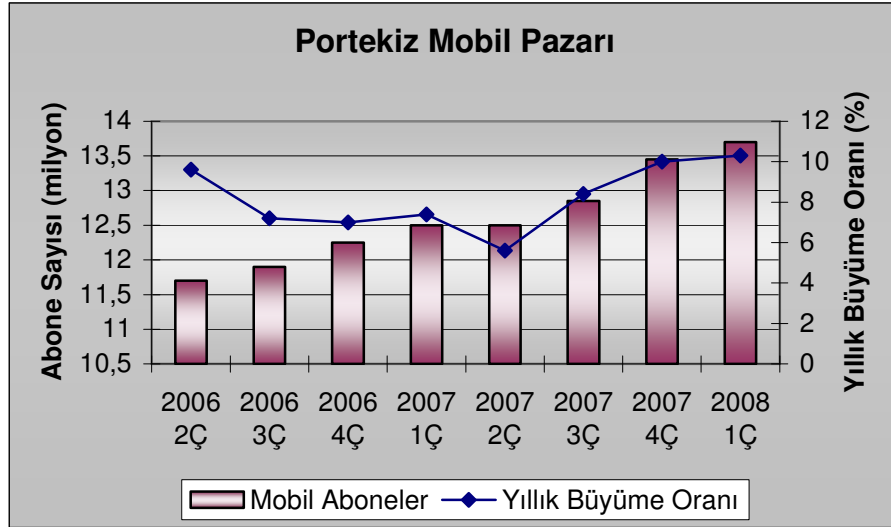
Doymuş Pazara Yeni MVNO

Zon Multimedia şirketinin Vodafone Portekiz ile anlaşma imzalamasının ardından, yeni bir sanal mobil şebeke operatörü (MVNO) Portekiz mobil pazarında faaliyet göstermeye başlayacaktır. 2007 yılı Kasım ayında yerleşik işletmeci Portekiz Telekom'dan ayrılan Zon şirketi bu yılın Şubat ayında MVNO hizmeti vermeyi planladığını duyurmuş ve Vodafone'un şebekesini kullanmak için bu operatörle görüşmelere başlamıştı. Zon, daha önce ilk MVNO olarak hizmet vermeye başlayan CTT Correios' Phone-ix'in ardından,

Batı Avrupa'daki en yüksek mobil penetrasyona sahip doygun Portekiz pazarında hizmet verecek olan ikinci MVNO'dur.

Zon şirketi daha önce ses (telefon), genişbant internet ve sayısal TV hizmetlerini paket halde sunan ve ülkedeki en büyük kablo operatörü olan PT Multimedia olarak biliniyordu. Bu şirket hizmet portföyüne artık mobil hizmetleri de eklemek istemektedir. Portekiz düzenleyici otoritesi ANACOM'un ülkedeki mobil penetrasyon oranını, atıl durumdaki hatları hesaba katmayarak %90 olarak bildirmesi ile birlikte, bu ülkedeki penetrasyon oranı %131'dir. Öyle ki, bu pazar 2008 yılının ilk çeyreğinde yıllık %10,3 büyüme göstermiştir.

AB ülkelerinde MVNO hizmetlerinin sunulmaya başlanması ile birlikte pazar payları %5–15 arası etkilenmiş ve şebeke kullanımının artması ile birlikte mobil hizmet maliyetleri düşüş göstermiştir. Ayrıca oluşturulan bu rekabet ortamı tüketicilere daha çok seçme şansı sunmaktadır.



Kaynak: ANACOM

Grafik: Portekiz Mobil Pazarının Abone Sayısı ve Büyüme Oranı

Yerel Ağın Ayrıştırılması: Eircom'un Yan Hizmetler Tarifesi

İrlanda'da yerleşik işletmeci Eircom yasal olarak yerel ağa ve ortak yerleşim de dahil olmak üzere ilgili (yan) altyapılara erişim sağlamak ile yükümlüdür. Diğer işletmeciler Eircom'un altyapısını kullanarak müşterilerine ses ve genişbant hizmetleri sunmaktadırlar. Ayrıştırılmış yerel ađ (AYA) ve yan hizmetlere ilişkin ücretler Eircom'un referans erişim teklifinde yer almakta ve Eircom'un internet sayfalarında yayınlanmaktadır.

Eircom toptan ayrıştırılmış erişim piyasasında EPG ilan edilmiş bulunmaktadır. Dolayısıyla Comreg, Eircom'un yerel ağa erişim, ortak yerleşim ve ilgili altyapıların fiyatlarını FL-LRIC yöntemine göre maliyet esaslı olarak sunmasını sağlamak üzere bir fiyat kontrolü uygulamaktadır.

Comreg son dönemde, Eircom'un referans teklifte bulunan yan hizmetlerin fiyatlarını gözden geçirmeye başlamıştır. Bu kapsamda Eircom tarafından yan hizmetlere ilişkin olarak sunulan yeni fiyat listesi olumlu karşılanmıştır.

Yapılan bu değişiklikler fiyatlarda ciddi oranda düşüşlerin olduğunu göstermektedir. Bazı ücretler öncekine göre % 65'e varan oranlarda azaltılmıştır. Gözden geçirilen bu ücretler 1 Ekim 2008'den itibaren geçerli olacak ve bir sonraki faturalara yansıtılacaktır.

Yeni fiyat listesinde yer alan bazı hizmetler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Hizmet Tanımı	Önceki ücret (€)	Yeni ücret (€)	Değişiklik (%)
Ortak Yerleşim Ön inceleme talebi	571	207	-64
Klimalı tesiste enerji ücreti	1418	1497	6
Ayrıştırılmış Erişim Bağlantı ücreti	55	45	-18
Ayrıştırılmış erişim hat testi	42.16	32.30	-23
Hat paylaşımı bağlantı ücreti	55	45	-18
Hat paylaşımı hat testi	14.52	9.70	-33
Kiralık hat, kabul, doğrulama ve bildirim	4.46	3.90	-13
Taşıyıcı Ön Seçimi, kabul, doğrulama ve bildirim	1.13	0.87	-23

Comreg yapmış olduğu bu gözden geçirme çalışması sonucunda oluşan yeni ücretlerin, yerel ağda rekabetin gelişimini destekleyeceğini düşünmektedir.

AB Dolaşım Düzenlemesinin İrlanda Uygulamaları

AB'nin dolaşım düzenlemesi, mobil işletmecilerin AB içerisinde dolaşımında yapılan telefon görüşmelerinde belirlenen tavan fiyatlara uygun bir tarife (Eurotariff) uygulamalarını gerektirmektedir. Düzenlemede belirtilen 1 Eylül 2007 tarihine kadar tüm İrlanda mobil işletmecileri tarafından Eurotariff uygulamasına geçilmiştir.

Düzenlemede dolaşım için tavan fiyatların aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi kademeli olarak azalması öngörülmektedir. Tablodaki ücretler dakika başına Avro-sent olarak verilmektedir.

Hizmet / Uygulama Tarihi	30.08.2007	30.08.2008	30.08.2009
Toptan dolaşım ücreti	30	28	26
AB içinde yapılan aramalar ¹	59	56	52
AB içinde gelen aramalar ¹	29	27	23

¹ Perakende hizmetlerde ücretlere % 21 KDV eklenmiştir.

İrlanda'da bulunan 6 mobil işletmecinin 30 Ağustos 2008'den itibaren geçerli olan dolaşım tarifleri ise aşağıdaki tabloda görülmektedir.

İşletmeci	3	Eircom	Meteor	O2	Tesco	Vodafone
Yapılan arama	39	55	55	56	56	56
Gelen arama	19	25	25	27	27	27

Tablodan görüldüğü gibi, üç işletmeci dolaşım ücretlerini AB düzenlemesindeki tavan ücrete eşit olarak belirlerken diğer üç işletmeci daha düşük ücretleri tercih etmektedirler.

Düzenlemenin şeffaflık yükümlüğü gereği işletmeciler tarifelerini internet sayfalarında ilan etmektedirler. Ayrıca, işletmeciler müşterilerini tarifeleri hakkında bir kısa mesaj ile bilgilendirmektedir. Bunun dışında Comreg'in ilgili internet sayfalarında Avrupa içinde gerçekleşecek görüşme ücretleri karşılaştırılmalı olarak takip edilebilmektedir.

1 Nisan 2007 ile 31 Mart 2008 tarihlerini kapsayan bir inceleme raporunda aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir:

- 31 Mart 2008 tarihi itibarıyla İrlanda'da uygulanan perakende dolaşım ücretleri AB ortalamasına eşit veya ortalamasının altındadır.
- Yapılan veri analizleri tüm İrlanda işletmecilerinin AB dolaşım düzenlemesine uyduklarını göstermektedir.
- AB dışındaki ülkeler için uygulanan yapılan veya gelen arama dolaşım ücretleri AB ortalamalarının altındadır.
- Dolaşım halindeki kısa mesaj ücretleri, AB ortalamasına yakın gitmekle birlikte, ülke içindeki kısa mesaj ücretlerinin çok üzerindedir.
- Dolaşımdaki megabit başına veri ücretleri dalgalanmakta ancak AB ortalamasının altında kalmaktadır.

Sayısal Karasal Radyo Lisansı

Comreg, RTE (İrlanda Radyosu) ve BCI (İrlanda Yayıncılık Kurulu)'a verilmesi planlanan sayısal karasal ses yayıncılığı lisansı hakkında kamuoyu görüşlerini almak üzere bir doküman yayınlamış bulunmaktadır. Kamuoyu görüşünün alınmasından ardından lisansların verileceği belirtilmektedir.

Comreg'in Sayısal Ses Yayıncılığı Lisansı için ilk aşamada düşündüğü koşullar aşağıda özetlenmektedir:

- Lisans süresi 10 yıldır.
- Lisans koşullarına uyulmaması durumunda uygulanacak yaptırımlar aşağıdakilerden biri olabilir:
 - Lisansın sonlandırılması, durdurma, dönemin kısaltılması, coğrafik kapsama alanının daraltılması, lisans iptali ve kullanılan spektrumun yeniden tahsisi
- Lisans sahibi, DAB, DAB+, DAP-IP, T-DMB, DRM, DRM+, IBOC, DVB, Media-Flo ve ISDB-T gibi sayısal yayıncılık teknolojilerini kullanabilecektir.
- Başlangıç olarak lisans ücreti yıllık 20.000 Avrodur. Her yıl enflasyon oranına göre güncellenecek lisans ücreti lisansın verilmesinden itibaren beşinci yılda gözden geçirilecektir.



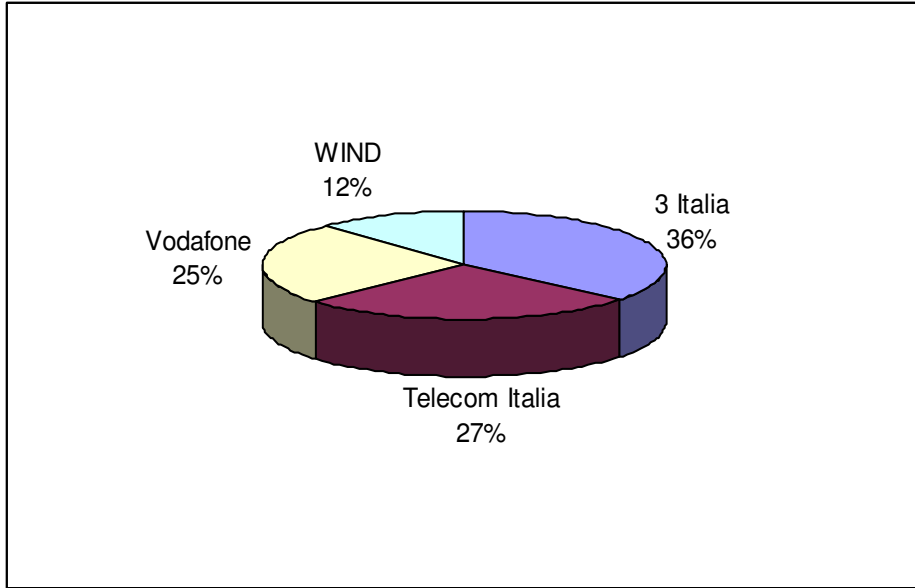
İtalya Düzenleyici Kurumu Data Hizmetlerine İlişkin Tarifeleri İncelemeye Aldı.

İtalya kapsamında sadece 3. nesil telekomünikasyon hizmeti veren 3 Italia firmasının, çeşitli şikayetler üzerine, müşterilerine fatura göndermesi, Agcom (düzenleyici kurum) tarafından belirli bir süre için askıya alınmıştır. Agcom'un söz konusu işletmecinin data hizmetlerine ilişkin tarifelerini incelemeye alması, kullanıcılara gelen ve 10.000 € ya

ulaşan faturaların Őikayet konusu olmasıyla başlatılmıştır. Bu kapsamda düzenleyici kurum, özellikle kullanıcıların hizmeti kullanmaya başlamadan önce data kotaları (limitleri) ve hizmetin yurtdışında kullanım bedelleriyle ilgili bilgilendirilip bilgilendirilmedikleri üzerinde durmaktadır. AB Enformasyon Toplumu ve Medya Komisyon Başkanı Viviane Reading tarafından başlatılan data roaming ücretlerinin indirilmesine yönelik planın da bu soruşturmanın başlatılmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

3 Italia ülkede yaklaşık 36% lık payla ilgili pazarda en büyük pazar payına sahip bulunmaktadır. Diğer üç firma ise sırasıyla 27% ile Telecom Italia, 25% ile Vodafone ve 12% ile WIND dir.

İtalya 3G Pazar Payları (%)



Ülkede 2008'in ilk çeyreği itibariyle kullanıcıların yaklaşık 28%'i 3G'yi destekleyen telefonları kullanırken, bunların ne lde kullanıldığı konusunda kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Buna rağmen İtalya AB lkeleri içerisinde yaklaşık 23.2 milyon aboneyle önemli bir konuma ulaşmış durumdadır.

Alternatif İşletmeciler Telecom Italia'nın Altyapıya İlişkin Planına Eleştiride Bulundular.

Yerleşik işletmeci Telecom Italia'nın altyapı (şebeke) hizmetlerini ayrı bir yönetim altında toplamaya ilişkin projesi, diğer işletmeciler tarafından eleştirildi. Vodafone, Wind, Fastweb, Tiscali, BT Italia, Tele2, Colt Italia ve Welcome Italia ortak basın açıklamasında konuyla ilgili hoşnutsuzluklarını belirtmişlerdir. Telecom Italia'nın planında şebekeye ilişkin birimlerin 'Açık Erişim-Open Access' adlı ayrı bir birimde toplanması ve bu birimin kendi yönetimi ve muhasebe sisteminin olması öngörülmektedir. Telecom Italia'nın bu önerisi Agcom tarafından kabul görmüş olmakla birlikte, diğer operatörlerin kaygısı tam bir fonksiyonel ayırım yapılmadan, istenilen ölçüde şeffaflığın sağlanamayacağı olmuştur. Ancak Telecom Italia gittikçe artan rekabet karşısında tam fonksiyonel ayrıma gitme hususunda istekli olmayıp, halen perakende seviyede 60 % civarındaki piyasa payını korumayı hedeflemektedir.

İtalya'da Wimax Yatırımlarında Newport Digital Technologies Şirketi Tayvan Enformasyon Endüstrisi Enstitüsü (Institute For Information Industry Taiwan) Ve Gil Technologies Firmasıyla Ortaklık Anlaşması İmzaladı.

İtalya Düzenleyici Kurumunun Wimax lisanslarını bölgesel ve tüm ülke bazında Şubat 2008 tarihinde vermesini müteakip, yeni işletmeciler faaliyete geçmeye başlamış ve bu konudaki yatırımlara hız verilmiştir. Bu çerçevede Newport Digital Technologies şirketi de adı açıklanmayan bir operatör için kuzey İtalya'da Wimax şebekesi kuracağını ifade etmiştir. Söz konusu projede Tayvan şirketleriyle birlikte çalışılacak olup, bu şekilde Tayvan hükümeti de ülkesindeki ekipman sağlayıcılarının büyümesini desteklemektedir.

Yeni Wimax lisanslarının verilmesinin ardından artan oyuncu sayısı ve bunların kendi altyapılarını geliştirmelerinin ilgili piyasada etkin piyasa gücü konumunda bulunan Telecom Italia üzerinde orta-uzun dönemde bir rekabet baskısı oluşturacağı da değerlendirilmektedir.



Sabit Genişbant ve Yeni Nesil Erişim

8 Mayıs 2008'de İspanya düzenleyici kurumu CMT Telefonica'ya, eve kadar fiber döşediği bölgelerle sınırlı kalmak kaydıyla altyapısına erişim sağlama yükümlülüğü getirmiştir. Bununla birlikte, 31 Temmuz 2008 tarihinde CMT, yerleşik işletmecinin daha yüksek bant genişliğinde genişbant hizmetleri sunabilmek için erişim şebekesinin yapısını değiştirmesi nedeniyle, Telefonica'nın referans yerel ağa erişim teklifinde bazı değişiklikler yapılmasına karar vermiştir.

Söz konusu karar ile Telefonica'ya;

- Yerel ağa erişim referans teklifinde yer verilen ana dağıtım çerçevelerinin veritabanında uzak (remote) saha dolaplarının yeri ve kapsamına ilişkin bilgileri söz konusu karardan itibaren 4 ay içerisinde sağlama,
- Uzak saha dolabı kurulmasına ilişkin planlar hakkında ayrıştırmış yerel ağ işletmecilerini 6 ay önceden bilgilendirme (kurulumun başlanmış olduğu yerler için söz konusu kararın alınmasından itibaren 2 ay içerisinde),
- Telefonica'nın uzak saha dolaplarından hizmet sunduğu bölgelerde söz konusu karardan itibaren 2 ay içerisinde altyapısına ilişkin yeterli bilgi sağlama,
- Referans ayrıştırmış erişim teklifinde halihazırda yer verilen veriakış erişimini, ayrıştırmış yerel ağa erişimin mümkün olmadığı yerlerde ana dağıtım çerçevelerinde ortak yerleşim yapmış işletmecilere; ATM bölgesel veriakış erişimi için (GigADSL) %23.5 ve ulusal IP veriakış erişimi için (ADSL IP) %40.6 indirimle sunma

yükümlülükleri getirilmiştir.

Diğer taraftan, Telefonica ve diğer bazı alternatif işletmecilerin başvurusu üzerine CMT, Mayıs 2008'de getirmiş olduğu ve Telefonica'nın eve kadar fiber döşemesi senaryosuna dayanan Gigabit Pasif Optik Şebeke temelinde veriakış erişim sağlaması yükümlülüğünü 31 Temmuz 2008 tarihinde verdiği karar ile kaldırmıştır. Bunun yerine CMT, Telefonica'nın perakende yeni nesil erişim hizmeti vermesini, belirlenen tarihlere kadar altyapısını üçüncü kişilere açması koşuluna bağlayarak onaylamıştır.

Yerleşik işletmeci Telefonica'nın, 2005 yılı başından bu yana ilk defa internet gelirleri pazar payında düşüş yaşamıştır. Telefonica, 2008 yılının ilk çeyreğinde 585.9 milyon Avro gelir elde ederek internet gelirlerinin %63.6'sına sahip ve bir önceki yıla oranla gelirlerini %11.7 arttırmış olmakla birlikte, söz konusu artış oranı Orange dışındaki diğer tüm büyük operatörler içerisinde en düşük oran olarak göze çarpmaktadır.



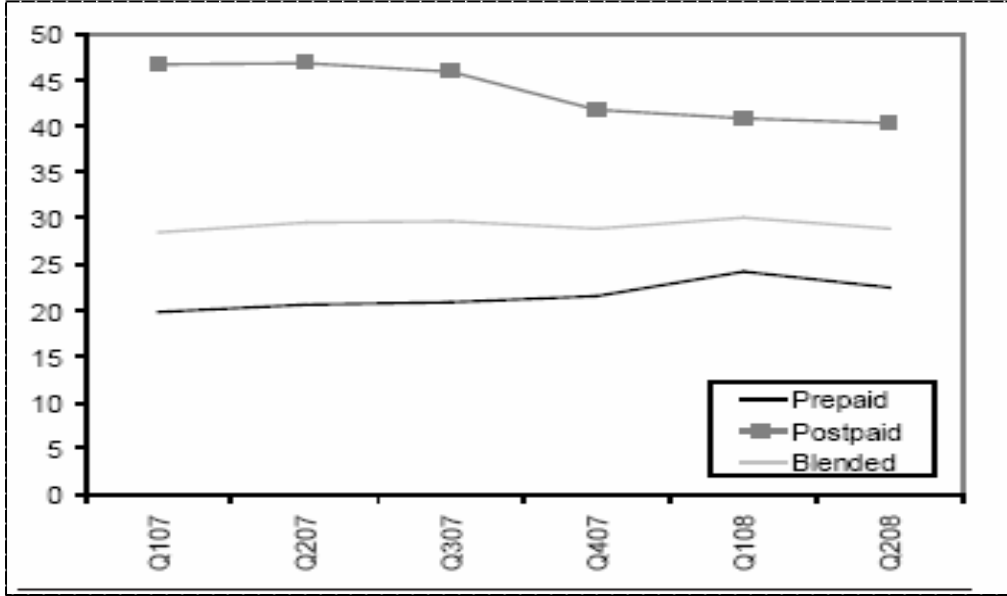
Belgacom Ücretleri Düşürmediği İçin Ceza Aldı

Belçika telekomünikasyon otoritesi BIBT, yerleşik işletmeci Belgacom'un abonelerine daha düşük sonlandırma ücretlerini sunmadığı için 3.09 milyon Avro (4,85 milyon ABD Doları) cezalandırılacağını duyurmuştur. Mobil sonlandırma ücretleri, düzenleyicinin Ağustos 2006'daki kararını müteakip düşürülmemiştir. Belgacom'un mobil birimi, Proximus, Ocak 2008'de karara uyması gerektiği konusunda uyarılmış ancak Temmuz 2008'den önce ana ücrete bunu uygulayamamıştır.

Ağustos 2006'daki Düzenleyici kararından sonra, Mobil sonlandırma ücretlerinin Mayıs 2007'de düşürülmesi gerekmektedir ancak Proximus bu kararı uygulamamıştır. Proximus mobil ücretlerinde indirim yapmasına rağmen, indirimin tamamını bir yıldan fazla süredir gerçekleştirilmemiştir. Belgacom yetkilileri, karara karşı muhtemelen itiraz edeceğini ifade etmiştir. Sözcü, Proximusun ücretlerinin rakiplerinden %25'e kadar daha ucuz olduğunu ve bir yıldan daha fazla süredir ücretleri düşürdüklerini belirtmiştir. 2005'in 4.çeyreğinde

%48'lik pazar payına sahip olan Proximus rakiplerinden daha az büyümesi sonucu 2007'nin sonunda pazar payı %43'e düşmüştür. Yeni işletmeci BASE 2005'in 4.çeyreğinde %19.2 olan payını %23.8'e çıkarmıştır. Bununla beraber, BASE'in büyümesinin çoğu ön ödemeli pazarda gerçekleşmiş ve düşük maliyetli hizmetleri, ARPU'sunun rakiplerinin ücretlerinden daha düşük olduğuna işaret etmektedir.

Proximu'nun ARPU'ları



Bununla beraber, Proximus'un ARPU'larında da düşüş görülmektedir. 2008'in ikinci çeyreğinde Proximus'un ortalama ARPU oranı 28.9 Avro'ya (yıllık %2'lik düşüş) ve ön ödemeli ARPU oranı %13.9'a düşmüştür. 2008'in 2. çeyreğinde düşen ARPU'lar ve negatif gelir büyümesi ile karşı karşıya gelinmesi, işletmecinin gelirlerini sürdürmeyi amaçladığına işaret etmektedir.



HOLLANDA

Yeni Mobil TV Hizmeti

Hollanda'da mobil piyasanın lider işletmecisi KPN Mobile, MobielTV ismiyle bir mobil TV hizmeti sunmaya başlamıştır. Söz konusu hizmet AB tarafından mobil TV standardı olarak benimsenen DVB-H (Digital Video Broadcasting for Handheld) standardı ile sunulmaktadır. KPN Mobile, söz konusu hizmeti ilk olarak müzik, çizgi film ve haber kanallarını da içeren 10 kanal ile sunmaya başlamıştır. KPN Mobile, Hollanda'da mobil piyasada % 50'nin üzerinde pazar payına sahiptir. Bununla birlikte, KPN Mobile'nin ses-dışı hizmetlerden elde ettiği gelirin toplam gelirlere oranı istikrarlı bir biçimde artmakta ve 2008 yılının ilk çeyreğinde ses-dışı hizmet gelirleri abone başına ortalama gelirin (ARPU) % 23'üne ulaşmıştır.



AVUSTURYA

Telekom Avusturya Birleşme Tekliflerine Açık

Avusturya'nın yerleşik sabit işletmecisi, genişbant internet ve mobil hizmetler sunucusu Telekom Avusturya önemli büyüme ve değer yaratma fırsatlarından yararlanmak için kendi eş değer şirketlerden bir tanesi ile birleşmek için teklifleri değerlendirecektir. Telekom Avusturya, Avrupa'daki diğer yerleşik işletmeciler gibi geleneksel PSTN/ISDN sabit hat kullanımı ve gelirlerinde yaşanan düşüş eğilimini tersine çevirmek için, fiber omurgadan yüksek veri transferi yaparak ses, görüntü ve genişbant internet hizmetlerini paket halde sunmak amacıyla IP temelli şebekelere göç etmeye başlamıştır. Varlıklarının net değeri 8,7 Milyar Avro olan ve borçlarının toplamı 4,4 Milyar Avro olan şirketin hâlihazırda %27,4'ü devletin olup, bu hisselerin de halka arz edilip edilmeyeceği gelecekte ilan edilecektir.



İsveç'te 50Mbps'lik Genişbant Hizmeti Başlatıldı

İsveç'in üçüncü büyük genişbant işletmecisi, 12 kente 25-50Mbps'lik hizmet paketi sunmayı tasarladığını bildirmiştir. Com Hems'in yayılmasının, Sundsvall, Timra, Harnosand, Falun, Borlange, Vasteras, Ekilstuna, Motala, Tranas, Orebro, Helsingborg kentlerinde, 250 bin eve ulaşacağı ve hedefin 2008'in sonuna kadar 1 milyon hane halkına ulaşmak olduğu belirtilmiştir. Daha hızlı hizmetlerin başlatılması, konu işletmeciye güçlü rakipleri ile yarışması için daha güçlü pozisyon sağlayarak, işletmecinin pazar payının yükselmesine yardımcı olacaktır.

2007'nin ilk yarısında Com Hem, %21 paya sahip Telenor'un hemen arkasında yer alarak, genişbant pazarında %20 paya sahip olmuştur. İsveç'te rekabete dayanan bir genişbant pazarı bulunmakta olup birkaç büyük işletmeci yerleşik işletmeci TeliaSonera ile rekabet etmekte ve kalan %43'lük pazarı paylaşmaktadır. Bununla beraber, İsveç'te rekabet genişbant hizmetlerinin ümit edildiği kadar hızlı büyümesine sağlayamamıştır. İsveç, 2007'nin sonunda %60.6 ile Batı Avrupa'da en yüksek sabit hat yüzdesine sahip bulunmaktadır. Bunun genişbant kullanımının artmasına yardımcı olacağı beklenmektedir. Bununla beraber, ülke genişbant yüzdeler oranında Business Monitor International (BIM)'in sıralamasında 16 Batı Avrupa ülkesi içinde dokuzuncu gelmektedir.

BMI, İsveç genişbant pazarının 2008'de %12'ye kadar büyümesini, 2.6 milyon aboneye ulaşmasını ve %29 yaygınlıkla güçlü bir şekilde büyüme göstermeye devam etmesini beklemektedir. BMI, Takip eden yıllarda büyümenin yavaşlayacağını ve 2012'ye kadar yılda ortalama %7 civarında olacağını ve bu zamana kadar 3.5 milyon abone ile %38'e kadar çıkmasını beklemektedir. Bununla beraber, daha hızlı genişbant hizmetleri ve son zamanlarda 5 WiMAX işletmecisinin lisanslandırılması aboneler için daha çok seçenek olarak görülmekte ve genişbant hizmetlerinin artması beklenmektedir.

Com Hem'in ayda 399 İsveç Kronuna, 50Mbps'e kadar yükleme hızı ve 10Mbps'e kadar indirme hizmeti sunmayı başlatması onu İsveç'in en gelişmiş genişbant işletmecisi yapacaktır. Buna ilaveten, Com Hem'in 12 kentte başlatılan hizmeti yıl sonuna kadar İsveç'in daha büyük kentleri olan Stockholm, Gothenburg, Malmö ve Uppsala'ya genişletilecektir.



FİNLANDİYA

Kablosuz Veri İletiminde Büyüme

Finlandiya'da kablosuz genişbant ve mobil genişbant artışı devam etmektedir. Özellikle mobil şebekedeki genişbant abone sayısındaki büyüme, hızlı bir şekilde gerçekleşmektedir.

Kablosuz genişbant aboneliğindeki büyük ilerleme 2007 yılının sonlarında görülmeye başlanmış ve 2008 yılının ilk yarısında oldukça hızlı bir şekilde büyümeye devam etmiştir. Haziran 2008 sonu itibarı ile mobil şebekedeki genişbant abone sayısı yaklaşık olarak 310 000'e ulaşmıştır. Bu büyüme bir önceki yıla göre iki katından fazla bir artış anlamına gelmektedir. Genişbant abone sayısı 2008'in ilk yarısı boyunca %9 oranında bir büyüme sağlamıştır. Haziran 2008 sonu itibarı ile Finlandiya'da 1,92 milyonun üzerinde genişbant aboneliği vardır ve mobil genişbant aboneliğinin yanı sıra diğer kablosuz abonelerde de belirgin bir şekilde artış yaşanmaktadır.

Haziran 2008 sonunda mobil abone sayısı 6,4 milyona ulaşmıştır. Bu büyümenin en önemli etkenlerinden birisi ise mobil genişbant kullanımına gelen abonelik taleplerinden kaynaklanmaktadır. Bunun yanı sıra normal mobil abonelik oranında da büyüme sağlamıştır.



Arx.Net Ücretsiz Mobil Site Oluşturma İmkani Sağlıyor

Arx.net (mobil veri hizmetleri sağlayıcısı), kullanıcılara ücretsiz wap (kablosuz erişim noktası) kişisel mobil sitesi oluşturmaya imkan veren Wapamama isimli bir çevrim içi sitesi oluşturmuştur. Wapamama, aynı zamanda kullanıcılara kendi mobil-iş sitelerini oluşturmaya ve diğerleriyle paylaşmasına olanak sağlamaktadır.

Kullanıcılar, fotoğraf, görüntü, link, RSS² beslemeleri, anket, hava raporu ve Google map gibi mevcut özellikleri ekleyebilmektedir. Mobil site üzerindeki kurumlar ve değişiklikler, Wapamama site kurucusu aracılığı internet bağlantısı ile bir bilgisayar kullanılarak yapılmakta ve hücresel telefon aracılığıyla mobil siteye her yerden ulaşılmaktadır. Kullanıcılar mobil URL'lerini SMS vasıtasıyla gönderebilmektedir.

² Not: RSS çeşitli internet siteleri tarafından yayınlanan haber vb. içeriğin tek bir ortamdan topluca izlenebilmesine olanak sağlayan yeni bir içerik besleme yöntemidir. RSS – Real Simple Syndication, RDF Site Summary veya Rich Site Summary (Zengin Site Özeti) kelimelerinin baş harflerinden oluşan kısaltmadır.